

SLOVENSKI NAROD.

Kaj vsekaj... izmisljivosti in pravniki, ki veja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželno na vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljativne naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopsi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Poljaki v Poznanju in pruska vlada.

Odkar je Prusija anektirala zapadne dele nekdanjega poljskega kraljestva, delujejo vladni organi na to, da bi z nasilnimi sredstvi germanizirali te poljske pokrajine.

Toda vsi poskusi, uničiti poljski element v Poznanju, so ostali doslej brezuspešni, dasi so pruske vlade delale z vsem aparatom, da bi odvzele poljskemu narodu, ki ga je nesrečna usoda dala pruski pesti v oblast, življenjsko silo in ga potopile v nemških valovih.

Poljaki na Poznanjskem ne samo da niso nazadovali, marveč so kazali celo več življenjske energije, kakor nemški živeli v teh krajih, ki ga je pruska vlada podpirala z vsemi silami in ga negovala, kakor svojo zenico v očesu.

Prišli so časi Bismarckovega gospodstva. »Železni kancelar« je sklenil z brutalno silo ukrotiti Poljake in jih pokoriti nemški državni politiki.

Pričeli so se dnevi najbrutnejšega preganjanja poljskega naroda na Pruskem.

Kdor se ni dal mirno germanizirati, kdor se ni vdal vladnemu terorizmu, tega so kratkotalno izgnali in ga postavili preko meje. Na tisoče poljskih rodbin je moralo zapustiti rodno svojo grudo ter iti po svetu s trebihom za kruhom zgolj radi tega, ker so ostali zvesti svojemu narodu in svojemu jeziku. Bilo je to v osemdesetih letih preteklega stoletja.

Prvič se je takrat pokazalo svetu prusko barbarstvo v svoji nagoti in ostudnosti in prvič se je takrat zgrajal ves civilizirani svet nad nezaljubljenimi nasilstvi, ki jih je zagrešila pruska vlada na ubogih Poljaki.

Ves svet je kazal na Pruse ter se s studom obračal od zločestev, ki so jih uganjali s poljskim narodom.

In Bismarck, mož železne pesti, je uvidel, da taka politika proti Poljakom, ki izzivlja odpor vsega civiliziranega sveta, ne vodi do cilja, zato je navidezno spremenil svojo taktiko in pričel z zahrbtnimi sredstvi delovati proti poljskemu življu.

Pruska vlada je dovolila milijone v svrhu, da se v Poznanju naseljujejo Nemci in tako polagoma izpodrinejo Poljake z rodne njihove zemlje.

Na državne stroške so se nakupovala poljska posestva in zemljišča in

oddajala za smešno nizke cene nemškim kolonistom, ki bi naj bili avantgarda nemštva v Poznanju proti Poljakom.

Toda tudi ta akcija ni rodila pričakovanega sadu in je završila s popolnim fiaskom.

Kolonizacija, pospeševana po pruski vladi z bogatimi podporami, je postala polje umazane spekulacije nem. kolonistov, ki so si pač dali kupovati poljska posestva in zemljišča, a samo v svrhu, da so se jih čim najpreje zopet iznebili in sicer z bogatim dobičkom.

In tako so prehajala poljska posestva, ki jih preje pruska vlada nakupila za drag denar in jih brezplačno ali za smešno nizko ceno prodala nemškim kolonistom, ki bi naj bili širitelji nemštva na Poznanjskem, zopet nazaj v poljske roke.

Nemoralno sredstvo pač ni imelo blagoslova in je odpiralo samo vrata najostudnejši korupciji v nemških vrstah!

Kolonizacija, ki je bila proračunjena v to, da uporabiti Poljake, je postala za nje prava blagodat; ne samo da se je z njeno pomočjo razširila in pomnožila poljska posest, poživila in okrepila se je tudi odprna sila in narodna zavest v ljudstvu samem.

Poljska misel, poljska narodna ideja je sedaj v Poznanju utrjena in okorenjena bolj, kakor kdaj prej!

Poljski narod ne živi samo, on tudi krepko napreduje in zaman, brezuspešna so bila vsa ona nemoralna sredstva, s katerimi se je skušalo zajeziti poljsko gibanje in ga s silo spraviti v nemško strugo.

Pruska vlada stoji sedaj pred neresnim poljskim problemom in niti za ped ni dalje, kakor svoje dni knez Bismarck, ki je s kruto roko jel izganjati Poljake z njihove rodne grude.

Sto in sto milijonov se je med tem potrošilo, a vkljub temu ni germanizacija napredovala niti za korak dalje.

Pruska vlada je sedaj na isti mrtvi točki, kakor svoje dni »železni kancelar« in sega sedaj po istih sredstvih, ki se jih je proti Poljakom posluževal »kovač nemškega carstva«.

Nasilstvo, ki nima primere v zgodovini, brutalnost, barbarstvo in tiranstvo naj spravi nemštvo v Poznanju na konja in naj izkoplje grob poljskemu življu.

Poljski jezik je že izgnan iz šol, uradov in iz cerkve, a ker ga ni mogo-

če iztrebiti iz poljskih domov, je treba kratkim potom izgnati Poljake iz dežele.

Kdor izmed Poljakov neče prostovoljno prodati svoje zemlje Nemcu, se ga zakonito prisili v to in uvede se proti njemu razlastilno postopanje.

Za Poljake ni več prostora na Pruskem, kdor se ne da prostovoljno ponemčiti, temu odvzame država zemljišče in ga izpodi izpod rodnega krova!

To je nemška kultura, to je proslavljena nemška humaniteta v XX. stoletju!

In Nemci se še zgražajo nad zatiranjem narodnosti na Ogrskem! Tartuffi! Podado naj roko Madžarom, saj so jim vredni in dostojni bratci v barbarstvu in v nečloveškem nasilstvu!

Kar uganjajo s Poljaki na Poznanjskem, to kriči do neba in vznepa ogorčenje vsega kulturnega sveta. Zato so tudi simpatije vse civilizirane javnosti na strani zatiranih Poljakov. Slovanom posebe pa je pruski barbarizem nov memento, da strnejo vse svoje sile v enotno falango v boju proti nemštvu!

Poslanska zbornica.

Dunaj, 2. decembra.

V vseh listih je čitati bridka vzdihovanja, da ni parlament splošne in enake volilne pravice nič boljši od starega parlamenta. Zastopniki kurij niso nič delali in zastopniki splošne in enake volilne pravice tudi nič ne delajo. Ne slišijo se samo tožbe, marveč tudi grožnje. Krunjski r. jak in bukovinski poslanec Skedl govori kar javno, da se ustava siloma spremeni in da se odpravi splošna in enaka volilna pravica. Nehote se človek vpraša: Ali so najvišji krogi mar mislili, da bo ljudski parlament kar na komando pariral? Ali mar mislijo, da mora opozicija biti lepo ponižana? To bi bilo že več kot naivno naziranje. Opozicija sme opozirati kakor in kolikor hoče, stvar vladne večine pa je, da se o pravem času in s primerno vztrajnostjo leti dela in ga če je vezano na kak termin, pravočasno dožene. Opozicija nima nobenih dolžnosti in nobene odgovornosti. Tega so se navadili drugod in se bodo morali navaditi tudi pri nas.

Vladi se je posrečilo, da je odstranila različne nujne predloge, s ka-

terimi je bil zabarikadiran dnevni red. Kaj je baron Beck dotičnim poslancem ponudil in obljubil za to uslugo, ne vemo. Vemo pa, da je Beck meseca januarja obljubil naprednim slovenskim poslancem več stvari, da je izpolnitev dotičnih obljub pripisoval kot svojo častno dolžnost — pa te častne dolžnosti še vedno ni izpolnil.

Razpravo o nagodbi zadržujejo samo še nujni predlogi čeških radikalcev, a ti bodo najbrž v sredo rešeni, zlasti ker so vladne stranke vse odločene, da nastopijo proti njim.

Češki radikali so danes delali očitno obstrukcijo. Na razpravi je bil nujni predlog dr. Hajna o draginji živil. Seja se je začela ob 1/4. Od 4. do 6. je govoril dr. Hajn, od 6. do 1/2. ure Lity, potem župnik dr. Horský. Šele na to je bila sklenjena razprava. Za generalnega govornika proti predlogu je bil izvoljen krščanski socijalec Wohlmayer. Prvotno je bil za to določen znani Bielohlavský. Ta je pa prepustil stvar svojemu tovarišu Wohlmayeru, češ »Če ga ne pustim govoriti, se še obesi.« Wohlmayer bi bil moral reči le nekaj besed, a ko je prišel na vrsto, je imel cel govor, na veliko jezo vladnih ljudi. Mož ni hotel zamuditi prilike, da govori, čeprav je bil obljubil, da se besedi odpove. Končao se je razprava vendar doglala.

Ko je podpredsednik Začek naznanil vladni dopis o premembi v domobranskem ministrstvu, oziroma ko je začel čitati »Po najvišjem naročilu...« so se z različnih strani zaslili kliči: To je razpust!

Konec se je posl. Roblek podal izjavi, da se Slovenci in Hrvatje združeni v Jugoslovanski zvezi ne udeležujejo obstrukcije.

Vlada je v današnji seji predložila načrt zakona o znižanju davka na sladkor. Socijalni demokratje so podali nujni predlog zastran odprave § 14. in za obrambo vseučilišč. V slednjem predlogu zahtevajo odpravo teoloških fakultet. To bo zopet debata!

Ker je knez Auersperg predlagal podražavljenje deželne ceste Ljubljana — Ravnica — Kočevje — Crnomelj do hrvatske meje, so ga hitro posneli slovenski klerikali in danes v tej stvari vložili interpelacijo. Žalostno, da mora Auersperg opozarjati poslance teh okrajev na interese volilcev.

Nazadovanje Mladočehov.

Praga, 2. decembra. Snoči je imel poslanec dr. Kramář v meščarski dvorani shod ter je razpravljal o političnem položaju. Brail je pozitivno politiko ter povedal, da stremijo mladočeški poslanci za popolnim vplivom na državno upravo ter hočejo odločevati tam, kjer se sedaj čestokrat odločuje o njih brez njih. Politično moč hočemo doseči ter zdrobiti neomejeni vpliv nemške birokracije. Danes so na Dunaju prepričani, da se brez čehov in brez češkega ministra ne da vladati. Danes ni mogoče delati opozicijske politike ter groziti z obstrukcijo. Nadalje je dokazoval, kako vpliv Mladočehov nazaduje. Za Körberjeve dobe je bilo 60 mladočeških poslancev sedaj jih je le 15. Naša stranka danes ni več reprezentantinja širokih slojev; kmetsko prebivalstvo se jaločilo od naše stranke. Ostanemo le zastopniki mest in kot taki smo vsenarodni. Naša mesta hočejo delo za svojo gospodarsko povzdigo, delo hočejo za naše kulturne zahteve, ne pa političnega romantizma. Naša mesta in naša inteligenca so za pozitivno, pametno delo. Naša politika je politika razuma, naši poslanci niso nikoli uganjali osebne politike, temuč le politiko v interesu češkega naroda.

Državna akcija za južno Tirolsko.

Inomost, 2. decembra. Nemški nacionalni krogi so zelo nevoljni, da je pričela vlada s posebno državno akcijo za italijanski del Tirolske. Napovedana akcija se tolmači kot vladna nagrada za vedenje italijanskih krogov pri zad. državnozbornskih volitvah. Z nemške strani so že vprašali pri vladi, kakšna bo napovedana akcija in kako da je utemeljena. Iz odgovora je razvidno, da vlada še nima določenega načrta, temuč šele poizveduje. Nikakor pa ne misli vlada storiti česa, na korist italijanskemu delu dežele, kar bi škodovalo nemškemu delu Tirolske.

Najnovejše nasilstvo proti Poljakom na Nemškem.

Berolin, 2. decembra. Komisija, ki jo je izvolil pruski deželni

LISTEK.

Satanov smeh.

(Konec.)

Tudi to noč so bile njene misli pri Brezmadežni. Ali neki strah jo je prešinil vsakokrat, ko je obrnila nemiren pogled na sliko. Neko nerazumljivo občutje in pritaženo žuganje se je skrivalo za njenimi očmi in jo hotelo siloma odtrgati od slike na steni. Ze nekaj dni ni bila njena molitev nič več tako zaupna in iskrena, kakor v prejšnjih letih in večkrat se ji je sanjalo, da ji je nekdo ukradel sliko s stene in jo razbil in zamazal... Kolikokrat se je zbudila v nemirnih sanjah in vstala, da se prepriča, če je slika z Marijino podobo še na steni. Visela je vedno tam, kjer je bila, mirna in nepokotodovana. Odkar se je zaljubila v tistega sladkega, črno oblečenega gospoda z obratnim obrazom in skrivnostno lepimi črnimi očmi, so se godile v njeni duši velike izpremembe. Nič več ni bila tako otročje zadovoljna in razposajena, v nekem neumljivem ognju so gorele njene prsi in nekaj očitajoč strah je seval plašno iz njenih oči, ko se je pogledala v zrcalu... Na misel so ji prihajale knjige, ki jih je čitala v samostanu. Velike, zlatovezane knjige so bile, okrašene s starinskimi slikami in debelimi, umetnopijskimi začetnicami. In kakor so bile nenavadne tiste knjige na

zunaj, tako so bile tudi po vsebini silno čudne in nerazumljive. Debele liste so napolnjevale čudežne zgodbe o izvoljenkah božjih, ki so se junaško upirale skušnjavam in svetnim slastem in si tako priborile častni sedež v nebeškem kraljestvu. Device svetnice, ki so bile v samostanskih letih njen najlepši vzor, so ji vedno in vedno prihajale na misel in večkrat ponoči, ko se je v nemirnih sanjah zbudila, je pokleknila pred Brezmadežno in molila... Često je slišala v samostanu o zapeljivih ljudeh, ki iščejo žrtev med nedolžnimi dekleti, ki jih s sladkimi in umetno vabljenimi besedami in obljubami preslepi ter jih pahnejo v telesno in duševno smrt... Bala se je tistikrat moških in stresa se je do dna srea, ko jo je kje na cesti zadel globok, sladak moški pogled... »Skušnjavec je!« Odkar je pa živela med svetom, je pozabila na pobožne zgodbe v samostanu in privadila se je ljudi, ki se ji niso zdeli več taki zločinci kot so jih slikale pobožne knjige in redovnice. Privadila se je tudi na moške poglede, besede in obljube in tako se je zgodilo, da se je Evfronija zaljubila kakor se zaljubi vsako dekle, ki je idealno in neizkušeno...

Lepa in strašna obenem je bila njena ljubezen. Čutila je, da ji je tisti sladki gospod osvojil telo in dušo in da je v njegovi bližini sirota in brez moči. Izpočetka si je bila še popolnoma v svesti svojega ravnanja in duševnega ravnotežja, potem je pa polagoma izgubljala moč iz njenega

telesa, volja je pešala kakor sveča, ki bo vsak čas ugasnila in njena duša je prehajala bolj in bolj v oblast nekega drugega, neznanega... Strah jo je bilo včasih, ko je bila ponoči sama in se je prebudila. Zdelo se ji je, da bo zdajinzdaj prišel tisti sladki gospod z jezimi očmi, temnim celom, da jo bo sunil od sebe, jo pahnil v blato in zbežal dalje s satanskim smehom... Takrat je sklenila, da bo pretrgala vse zveze z njim. Tudi on je hudoben kakor so drugi...

Pred nekaj dnevi je bil zadnjičkrat pri njej. Evfroniji ta dan ni šel iz spomina. Zelo sladko ji je govoril tisto popoldne in jo poljubljaj čisto nespodobno. Skoro ni vedela, kako je prišlo do poljuba in kako se je stvar razvijala dalje... Govoril je zelo samozvestno o svoji mladosti, o ljubezni in življenju, ki ga je Evfronija slutila samo v sanjah. In kadar je prenehal, jo je pogledal z nekakim divjim ognjem, da jo je bilo strah... Bala se je njegovih oči, iz katerih je žarela ljubezen in strast, a ni se jim mogla ogniti. Tisti vroči plamen je polagoma absorbiral moč iz njenega mladega telesa in njena volja je prehajala kakor v hipnotičnih sanjah iz njene duše in se zlivala in izgubljala v neki mogočni, nepoznani volji moža... In svojo moč in voljo je opetovano poudarjal črni kavalir. Ko se je nagnil k njej in jo z obema rokama privlčil nase, je njena volja izginila popolnoma, slaba in brez orožja je ležala v njegovem naročju... Evfronija je pokleknila pred

Brezmadežno. Njena glava je bila težka od divjih sanj in nejasnih misli. Hotela je moliti, a besede so ji zastajale v grlu, nekaj umazanega se je blizalo iz teme in osvojilo jo je iznova spanec. Vstala je, upihnila svečo in padla vznak na posteljo...

Marija je gledala s stene kakor navadno, ljubeče in usmiljeno. Dolge, svilne trepalnice so bile kakor vlažne od solz, na ustnah je ležal izraz žalosti...

Evfronija je jokala: »Kaj hočete od mene, jaz ne morem, ne smem, pustite me...« Satan se je zlobno smejal.

»Vem, da ne moreš, ženska si, slab stvor... O revica, kako se mi smiliš. Niti toliko moči nimaš, da si odpneš pas, razgrneš krilo, o misere... In govoriš si, da si močna kot jaz, da si vstanu vse storiti... Vse... odpusti pas... malenkost... o ženske, o revice... ha, ha!«

Skušnjavec je slavil zmago. V ženski se je oglašal ponos, kljubovalnost ji je silila v glavo, prsi so ji tolkle in se nemirno dvigale. Ne zato, ker hoče on, ampak zato, ker hočem jaz, jaz slaba ženska. Da, vse sem vstanu storiti, tudi to, tudi greh... Pokažem ti, da nisem slaba, da nisem revica, uničim te, ponižam tvojo oholost in ubijem tvojo moč. Jezno je zgrabila za pas, vrgla ga je v kot, odpenjala je krilo... Že leži na tleh... Zdjaj potegnem belo srajco —

S stene je pogledala Marija... »Evfronija!«

Evfronija se je zbudila.

»Kdo me kliče!«

V sobi je bilo mirno in tiho kot prej. Pes ob postelji se je prebudil in je prestrašen skočil pokonec. Solnce je stalo že visoko in s ceste je prihajal hrup in ropot... Evfronija je stala ob oknu. Težko je dihala in bolestne poteze so se začrtale na njenem obrazu. »Morda so bile le sanje...« Gledala je skozi okno. — V spomin so se ji vračali prošli dogodki, žalostni, umazani spomini... »O, da bi bile le sanje...« A niso bile sanje. Evfronija je čutila greh, ki je ubil njeno mladost in otroval njeno dušo. Spustila je glavo na okno in je jokala...

V njeni duši se je smejal satan... Kakor bučec, razdirajoč hudournik je bil njegov smeh, poln zavisti in peklenske zlobnosti: »Ha, ha, ustvaril bom novo človeštvo na razvalinah vere in morale... Ne take, kakor jih je ustvaril Jehova iz ilovice in blata. Moji ljudje bodo iz moči in volje!«

Evfronijo je pretrpesel nadnaraven strah. Vzela je dragoceni drobiž iz žametne skatljice in ga razmetala po sobi: »Za ta drobiž sem prodala dušo...« Čutila je satana, ki je bil iz moči in volje in sram jo je bilo svoje človeške slabosti. Nič več ni molila od tistega trenutka in ko je z drtečimi rokami snemala s stene Brezmadežno, je začutila v svojih rokah moč, ki je stala izven greha in kreposti v nevpogljivi volji... Brezmadežna je bila žalostna na smrt... E. Koritnik.

zbor, da razpravlja o znani proti-poljski predlogi, je imela danes prvo sejo. Konzervativci so grajali, da vlada prepočasno nakupuje poljska posestva; nacionalni liberalci so zahtevali, da se cene poljskim posestvom morajo znižati, a Poljaki so resno svarili pred nasilno razlastitvijo. Ministri so dokazovali, da je razlastitev potrebna, ako boče naselbinska komisija uspešno nadaljevati delovanje. — Govorniki centroma in obeh svobodomiselnih strank so predlogo odklanjali.

Vojaški punt v Vladivostoku

Varšava, 2. decembra. Zaradi punta ruske garnizije v Vladivostoku dne 29. oktobra t. l. je vojno sodišče izmed 203 obtoženih obsodilo 20 vojakov na smrt, 34 v dosmrtno prisilno delo, 88 jih uvrste v kazenski oddelek, 55 v večletno ječo, le 5 obtožencev je bilo oproščenih.

Sveta vojna v Maroku.

Pariz, 2. decembra. V zadnji bitki pri Menase el Kisu je padlo 500 Marokancev. Nad 300 mrtvih so pokopali Francozi na bojišču mnogo pa so jih vstali vzeli s seboj. Bojevniki so se zopet pridružili nekaj novih plemen. Francoski general Liautey je sestavil takozvano letečo kolono, ki naj brani meje.

Proti socialni demokraciji na Nemškem.

Berolin, 2. decembra. Pri razpravi o državnem proračunu v nemškem državnem zboru je rekel državni tajnik Bethmann, da se mora ustanovitev samostojnega državnega delavskega urada še odgoditi, ker je še mnogo socialopolitičnih del v povojih. Razvoj zavira socialna demokracija, ki izigrava povsod razrednega sodruga proti človeku ter zamori v delavcu veselje do državnega in družabnega sodelovanja. Da pa delavstvo ne mara več prenašati takega jerojstva, dokazujejo naraščanje delavskega gibanja na krščanski in narodni podlagi.

Grška in Turška.

Carigrad, 2. decembra. Turška vlada je sklenila, resno in odločno protestirati v Atenah zaradi napada velike grške čete na Bolgare pri Orfanu.

Turška vlada je izrazila varstvenim veselim svoj bojazan za mohamedansko prebivalstvo na Kreti, ako zapusti mednarodno vojaško otok. Velešile so turško vlado pomirile, da se še ni storil sklep glede odpoklica nja mednarodnega vojaštva; ako pa bi se tudi to zgodilo, dobe vsi štirje konzuli ukaz, da varujejo mohamedansko prebivalstvo.

Belgijski kralj in njegovi ministri.

Pariz, 2. decembra. Belgijski kralj Leopold se je zopet vrnil v Pariz. Pred svojim odhodom iz Bruselja je obvestil svoje ministre, naj mu do posebnega ukaza ne predložijo nobenih sklepov v podpis. Kraljeva zapoved je vso politično javnost še bolj razburila. Razpored med kraljem in ministri je nastal zaradi države Kongo. Pretekli petek so namreč belgijski pooblaščenici podpisali pogodbo, vsled katere prevzame Belgija državo Kongo, ki jo je dosedaj ekspluatiral kralj kot svojo posest.

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 2. dec.

Predsedoval je podžupan dr. vit. Bleiweis.

Prosenčevi nujni predlogi.

Takoj po čitanju zapisnika zadnje seje je vstal občinski svetnik Prosenč ter med splošnim smehom zahteval, naj se vsem občinskim svetnikom naloži denarna globa, ker niso počakali v zadnji seji njegovega nujnega predloga, temuž so v obstrukcionistične namene ostavili dvorano. Obenem je takoj hotel začeti z nadaljevanjem o svojem nunem predlogu iz prejšnje seje ter povedal, da ima še drugi nujni predlog. Podžupan ga je počul, da je na vrsti le odobrenje zapisnika, a za nujne predloge sta se oglasila pravilno pred njim dva druga občinska svetnika, ki morata tudi dobiti najprej besedo.

Proslava cesarjevega 60 letnega vladanja.

Občinski svetnik dr. Majaron je predlagal nujno sledeče: Gospodu mestnemu županu se naroča, da glede na danes pričinja jočo še šestdesetletnico prslavnege vladanja Njegovega o. in kr. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. v eni prihodnjih sej stavi navse, kako naj deželno stolno mesto Ljubljana praznuje in proslavlja vladarsko šestdesetletnico Nj. Veličanstva, da bo ob enem ustrezalo prejšnjim človekoljubnim intencijam Nj. Veličanstva. — Nujnost je bila soglasno priznana, nakar je predlagatelj utemeljeval v znesenem patrijotičnem govoru svoj predlog. Naglašal je, da je ravno danes oni važni spominski dan, ko nastopi naš cesar 60. leto slavnega vladanja. Po vsej pravici bodo tekmovali vsi avstrijski narodi, da ta redki jubilej čim lepše proslavijo. Jubilar je izredna, odlična osebnost v zgodovini Avstrije in vseh evropskih držav. Toliko pravega napredka na vseh poljih ne more v zadnjih 50 letih izkazati nobena druga država kakor Avstrija. Tudi Slovenci smo bili tega blagoslova deležni v polni meri. Po intencijah in želji visokega jubilarja naj bi se 60letni jubilej proslavil le z blagotvornimi čini, ki pridejo na korist nižjih slojev. Po teh intencijah naj se ravna tudi ljubljanski občinski svet, ki bo gotovo z veseljem sprejel vse tozadevne županove nasvete. — Občinski svetniki so poslušali predlog in utemeljevanje stoji ter ga soglasno sprejeli.

Za mestne delavce.

Občinski svetnik Zirkelbach je utemeljeval nujni predlog za zvišanje mezd mestnim delavcem, ker sedanje mezde niso v nikakem skladu z veliko draginjo v Ljubljani. Sicer je v proračunu za leto 1908 že postavljen znesek 2100 K za povišanje mezd; predlagatelj nasvetuje, naj se ta vsota zviša na 9312 K ter se naj delavstvo razdeli po skupinah pri povišanju mezd. Dosedaj dobiva 26 delavcev dnevne mezde po 1 K 60 h, 43 po 1 K 80 h, 2 po 1 K 90 h, 24 po 2 K, 1 po 2 K 20 h, 1 po 3 K 40 h in 3 po 3 K 60 h, kar znaša na leto 59 904 K. — V zaneprij pa bi naj dobivali: 4 delavci (strokovni, obrtni) tedenske mezde po 24 K, 15 delavcev dnevnih po 2 K 60 h, 15 po 2 K 40 h, 15 po 2 K 10, 25 po 2 K in 26 delavk po 1 K 70 h na dan, kar bi znašalo letnih 69 216 K. — Nadalje naj bi se v slučaju bolezni izplačevalo delavcem iz mestne blagajne poleg zdravstva in zdravil skozi 20 tednov mesto dosedanjih 12 tednov 60%, mezde kot bolniške podpore. — K stvari so govorili podžupan in občinski svetniki Velkavrh, Lenčič in Turk, ki so se vsi izrekli za zvišanje mezd, oziroma bolniške podpore, vendar so zahtevali, naj se predlog izroči najprej finančnemu odseku v proučevanje. Tozadevni predlog občinskega svetnika Lenčiča je bil tudi sprejet.

Nato je prišel do besede občinski svetnik Prosenč. Najprej je predlagal nujno z ozirom na znano razsodbo upravnega sodišča, da se javna šetališča ne smejo obdačiti, naj se županu naroči, da priskrbi seznamek vseh javnih prostorov za šetališča, druge javne in sanitarne namene ter izposluje, da se davki odpišejo. Predlagatelj ni prišel do utemeljevanja, ker je bila nujnost poprej odklonjena.

Drugi nujni predlog je bil isti, ki ga je v zadnji seji doletela nepričakovana usoda nesklepnosti. V tem nujnem predlogu zahteva predlagatelj, naj občinski svet naroči županu, da v državnem zboru ne obstruira belokranjske železnice. (Splošna veselost. Klic: Prijatelj, ali si zažado dne prespal? Saj je župan vendar poročevalec v odseku in pred parlamentom za to železnico!) Seveda je bila tudi temu predlogu nujnost odklonjena.

Stavbne in slične zadeve.

S pokojnim Ant. Paichlom je mesto svoječasno zamenjalo neke kose sveta na Bleiweisovi cesti. Mesto si je pridobilo svet pripisalo, ni pa odpisalo Paichlu odstopivši svet, kar se sedaj na prošnjo vdove odobri in vse potrebno ukrene. (Poročevalec občinski svetnik dr. Majaron.) Isti poročevalec je poročal o navetu finančnega ravnateljstva, naj se nekateri zastanki potresnega posojila pokrijejo iz tamkaj zastavljenih knjižic Mestne hranilnice. Mestna občina si je namreč pridobila v regulacne namene štiri hiše, na katerih je bilo potresno posojilo. Za pokritje teh terjatev, ki znašajo kakih 2000 K, je založila pri finančnem ravnateljstvu knjižice Mestne hranilnice. Nasvetu finančnega ravnateljstva, da se na državno posojilo odpadi znesek vzdigne iz hranilnih knjižic, se je ugodilo.

Ponudba Marije Kopřivove, naj bi ji mestna občina odkupila v podaljšan cesti Stare pravde nekaj sveta za 1000 K, se je odklonila, ker še ni nujno, da bi se dotična cesta že sedaj razširila. (Poročevalec občinski svetnik Knez.)

Trgovca Alojzij Sušnik zahteva za 148 m² sveta na Zaloški cesti po 6 K. Finančni odsek je predlagal, naj se mu ponudi po 4 K, ker njega ni niti 3 K veljal. Sprejeto. (Poročevalec prejšnji.)

Priziv Marije Kopřivove in Al. Wainka proti širjavi 14 m na podaljšan cesti Stare pravde se je odklonil. (Poročevalec občinski svetnik Šubio.)

Za napravo šest novih obločnic na mestnem drsališču se postavi v proračun za leto 1908 500 K. (Poročevalec občinski svetnik Mally.)

Ustanove za invalide in učence obrtne šole.

Za petero ustanov po 63 K za invalide na Kranjskem se je oglašilo 57 prosilcev. Ustanove se podeli Wachalu Mihaelu, Kozamerniku Andreju, Cerkveniku Mateju in Smolniku Andreju. (Poročevalec obč. svetnik dr. Majaron.)

Za podelitev četero cesar Franc Josipovih ustanov za učence c. kr. obrtno-strokovne šole se je oglašilo 57 prosilcev. Ustanove se podeli sledečim učencem: Strajnarju Ernestu, Raznožniku Robertu, Pojetu Ignaciju in učenci Jančigaj Mariji. (Poročevalec občinski svetnik Sajovic.)

Druga prošnje.

Elizabetna otroška bolnica je poslala prošnjo za zvišanje letnega prispevka. Sklenilo se je, da se dovoli poleg redne letne podpore 1000 K za leto 1908 še izredna podpora 500 K. (Poročevalec občinski svetnik Lenčič.)

Delniška družba „Union“ prosi, naj se ji dovoli poraba vode po vodomoru. Prošnji se ni ugodilo, ker bi se s tem ustvaril prejudicij, pač pa se da Unioni na razpolago efektivne porabe 6900 l vode na dan. (Poročevalec obč. svetnik Hanuš.)

Na dopis mestnega magistrata se dovoli trem tržnim stražnikom za civilno obleko po 100 K prispevkov na leto. (Poročevalec obč. svetnik Lenčič.)

Poraba dotacije na mestni dvorazrednici na Barju za leto 1906/7 se je odobrila. (Poročevalec občinski svetnik Dimnik.)

Vse ostale točke dnevnega reda, med temi vse prošnje za gostilničarske koncesije so so razpravljale v tajni seji. Par točk stavbnega in policijskega odseka se je odložilo do prihodnje seje.

„Mladika.“

(Prvi slovenski penzionat)

Narodne dame, trudoljubne in požrtvovalne, so s svojo energijo in vztrajnostjo srečno izvedle že mnogo velikih akcij in ustvarile marsikaj, s čimer so si zaslužile hvaležnost in iskreno priznanje.

Med najvažnejše naprave, ki so jih ustanovile narodne dame ljubljanske, spada prvi slovenski penzionat. Organiziran je pač kot društvo »Mladika«, v resnici pa so ga z znatnimi žrtvami ustanovile slovenske dame.

O pomenu penzionatov pač ni treba govoriti. Tudi tiste dobre mame, ki se včasih mislile, da je najbolje, če se vzgoji ženska mladina za dobre kuharice in spretnke šivilje, so začele se uvidevati, da za današnje čase stara vzgoja več ne zadostuje. Tudi žentvo se mora izobraževati in si pridobiti pozitivnega znanja, ne samo tisto žentvo, ki je že vnaprej odločeno, da si pojde kruha služiti z delom, nego vse žentvo. Izobrazba naj olepša in olajša žentvu tudi rodinsko življenje in vzgoji otrok ter jo usposobi, biti ravnovredna družica možu in dobra mati, a vsposobi naj jo tudi, da si v slučaju potrebe lahko sama ustvari eksistenco.

Iz tega, vseskozi modernega nazarja je izšel sklep res naprednega občinskega sveta, pridružiti višji deklški šoli tudi ženski licej. Ta licej, ki je po naši sodbi znamenita pridobitev, je rodil potrebo, ustanoviti tudi penzionat, in narodne dame so pod vodstvom županje Milice Hribarjeve srečno in hitro realizirale to misel, uvidevajoč, da je penzionat predpogoj procvitu in razvoju liceja in višje deklške šole.

Znano je, kako težave so doslej imele in jih imajo še izven Ljubljane prebivajoči starši, ako so hoteli in hočejo preskrbeti svojim hčeram primernega stanovanja. Lahko je dobiti stanovanje, ali naravno je tudi, da pazijo starši, komu poverijo svoje hčere. Ni dovolj, da ima dekle zdravo stanovanje in primerno hrano. Še važnejše je, kako je z nadzorstvom, z vzgojo itd. Malo je takih familij, kjer bi bile dane vse garancije, da se poverjena jim dekleta tudi dobro vzgoje in skrbno nadzirajo. Potreben je že davno dober penzionat za dečke, še potrebnejši in nujnejši je pa bil penzionat za dekleta.

Zdaj ga imamo, in sicer naravnost vzoren zavod. Penzionat je nastanjen v hiši »Glasbene Matice« v Gosposkih ulicah. Že to je velika prednost, da je vsa hiša, pri kateri je prostorno dvorišče, vzeta v najem. Vsi prostori so svetli in nadvse prijazni, vse je urejeno tako lično in prikopno, da se človeku kar dobro zdi, ko pregleduje te prostore. Pravi deklški dom je postala ta hiša, ne le po svojem namenu, nego po celi uredbi. V veliki obednici je vse belo in nekaj malega zelenega — prt v na-

rodnih barvah vezen. V spalnicah belo in nekaj malega zelenega, v učilni sobi istotako. Prostori so dobro izrahljeni. Vsaka gojenka ima vse, česar treba. Vodstvo je v najboljših rokah, hrana izborna.

Z resničnim veseljem sem si pod ljubeznivim vodstvom gospe županje in gospe prefektice ogledal ta zavod. Celu v kuhinjo in v kopalnico sem šel pogledat v omare, in ko sem se poslavljaj, sem mogel z resničnim veseljem reči: Čast vam slovenske dame, ki ste ustvarile ta zavod.

Zavest imam, da se vzgoji v tem zavodu narodno zavedna, ponosna, omikana, zdrava, jedrovita ženska generacija in ta zavest mi dela toliko več veselja, ker sem prepričan, da je slovenska bodočnost v rokah slovenskega žentva. Francozi in Poljaki se imajo največ zahvaliti svojemu žentvu. Pri nas je vzgoja kriva, da je toliko malo zavednega žentva. Že odkar obstoji višja deklška šola, je mnogo bolj, a sedaj bodeta licej in višja deklška šola lahko še dosti večjih uspehov dosežala, ker je ustanovljen penzionat »Mladike«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. decembra.

— Poslanec Ivan Hribar je dobil z ozirom na njegov odločni nastop v parlamentu za zatiranje Poljake na Pruskem še te-le brzojavne zahvale iz Lvova:

Lwów. Bratniemu narodowi slowenskiemu, który przez usta pańskie z taką siłą przemawiał dla napietowania niemieckiego brutalstwa, składamy imieniem stolicy kraju gorące dzięki. Prezydent Ciuchciński, wicepr. dr. Rutowski, Neumann.

Lwów. Serdeczne dzięki za dzielną pomoc. Hofrat Rydygier. Lwów. Za meżae wystąpienie w obronie braci naszych w poznańskim wyrazu wdzięczności śle. Redakcyja „Kurjera Lwowskiego“.

Lwów. Cześć i gorąca posdziekę za meżae obronę dławionej i tepiejnej przez prusakow polski. Towarzystwo „Rodzina“.

Lwów. Cześć obroncom braci naszej! Slowianszczyznie chwala! Dr. Czołowski, Jaworski, Kowalsizyn.

Lwów. Za dzielne i godności pelne stanowisko w obronie przyrodzonych praw ludzkich, przysługujących również polskiemu narodowi i brutalnie przez prusacko podeptanych, przesyłaj wyrazy głębokiego uznania i szczerzej podziękii podpisani urzędnicy zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicji i Bukowiny we Lwowie. Szczyrbula, Pogorski, Dunikowski, Sosniak, Ehrlich, Kunciewicz, Gorski, Choynacki, Kepinski, Assler, Janelli, Sikora, Zelechowski, Okninski, Krzysztofowicz, Bobek, Kirlingg, Szpineter, Drewniewski, Pirozynski, Ballatzka, Pilarz, Samolewicz, Jasinski, Jan Nowicki, Kozak, Wychoera, Sobczynski, Dydycki, Goedl, Ogrodzinski, Biegelsejzen, Erstein, Krawczyk, Stroner, Szpineter, Leonard Bielecki, Lomnicki, Jozef Borzemski, Suski, Huczkowski, Kozubski, Trzcinski, Szubert, Simon Fulinski, Tyniecki, Honheiser, Festenburg, Inegermann, Altmann, Tarnawski, Wolski, Czeka, Kalkowski, Schneider, Zglinicka, Koczorowska, Czeka, Rosensbuschowa, Nizelska, Stronerowa, Witkowska, Skalkowski, Krokowski, Czajkowski, Kaminski, Stejff, Blatkiewicz, Wojcik, Stroschschin, Hapka, Wezycki, Jasinski, Zipser, Hilki, Podlowski, Jordan, Halkiewicz, Teuchmann, Mattauch, Szeremeta, Zabski, Humowicz, Wyszatycki, Powroznik, Lomnicki, Sinuszwicz, Woronicki, Zwarysiewicz, Strowski, Koczorowski.

— Klerikanci na delu. V sobotni številki smo pisali, kako so se klerikalec premišljeno lotili učiteljstva, da bi ga ustražovali in kako so posebej nadučitelja Žirovnika v St. Vidu pred leti preganjali dasi — brez uspeha. A prav v tisti uri, ko je naša sobotna številka izšla, je sklenil krajni šolski svet v St. Vidu večino glasov, da prepove g. Žirovniku vsak izvenšolski pouk v šolskih prostorih, dokler ne predloži programa svojih predavanj in petju itd. in vsega tega krajni šolski svet ne odobri. Ta predlog je stavlil znani politični petlin kaplan Zabret in po zanj glasovali seveda župnik Malovrh, cerkveni strehar Belec in pa načelnik I. mizarske zadruge v St. Vidu, draveltelj Bergant. — Da bodo čast. čitatelji vedeli, kolikoga pomena je ta sklep, če bi kdaj obveljal — naj povemo, da g. nadučitelj Žirovnik v St. Vidu predava in poučuje že nad 10 let po

dvakrat ali trikrat na teden in da je s tem tako preobrazil St. Vid, da mora vsakega pametnega človeka le veseliti. In ravno v nedeljo, 24. novembra so otvorili v St. Vidu nova predavanja za šoli odrasle mladeniče. Ta predavanja se bodo vršila vsako nedeljo popoldne po cerkvenem opravilu. Oskrbnoval jih bo pa učiteljski zbor, kateremu se je radevolje pridružil tudi okrožni zdravnik g. dr. Lapaj. — Zdaj se je pa vzdignil krajni šolski svet in vse prepovedal! — Ko dobimo več odobrnosti o tem, bomo lahko spisali basen o žabi in volu — v novi izdaji.

— Kasino v Idriji bi imelo biti le zabavno društvo c. kr. uradnikov, a je vsled narodne malčnosti slovenskih in čeških članov pravo nemško nacionalno društvo. Ker so Slovani v društvu v pretežni večini, bi morala biti gotovo slovenščina poslovni društveni jezik. Kaj še! Vse je v blazeni nemščini. Če je kaka veselica, napravijo samonemške napise, da se pač dovolj pokaže na zunaj nemški značaj društva. Na steni visi zahvalna spomenica nemškega »Turnverein«, a nihče izmed Slovencev nima toliko narodne zavednosti, da bi protestiral proti temu izzivanju Slovencev v uradniškem društvu v popolnoma slovenskem kraju. Temu se ni čuditi, če vemo, da klerikalec učitelj Šabec, ki se sicer rad ponaša s tem, koliko je pretrpel radi narodnega dela na Stajerskem, poje nemške pesmi, da učiteljice Slovenke sodelujejo pri nemških predstavah itd. Ali je res ni pri vseh teh iskricah narodnega ponosa in samozavesti? Kako bi sicer mogli tako nastopati! Pred kratkim so prigrasili trije učitelji pristop, a odbor je enega odklonil. Učitelj Šabec in Pleskovič sta obljubila slovesno, da zahtevata pri odboru pojasnila. Nič nam ni znano, da bi se bilo kaj storilo. Pa kaj, saj je klečeplavstvo predpostavljati kolegalnostjo moštvu in značajnosti! In, Slovenci pričakujemo boljših časov!

— C. kr. ravnateljstvo v Idriji v službi pangermanizacije. Po Idriji se govori, da se hoče imenovati na c. kr. rudniško ljudsko šolo kot provizorično učiteljico neko Arvelijo Schittnig, sedaj učiteljico šulferanjske šole v Goricanah. Mesto se ni niti razpisalo, ampak se namerava kar pod roko pripraviti prostor na šoli za Nemko. Ker pohajajo c. kr. rudniško šolo v Idriji zgolj slovenski otroci in je domačih učnih moči na razpolago, je tako postopanje rudniškega ravnateljstva nezaslišano in protizakonito. Že danes odločno protestujemo proti temu imenovanju in če se to izvrši, napravimo nadsvetniku Billeku tak odpor, da preide temu c. kr. predstojniku vsako veselje, skrbeti za okrepitve nemškega živja v Idriji. Bo izprevidel, da zna biti tudi slovenske potrpežljivosti konec. Še to naj mirno gledamo, da se bode v slovenski Idriji za slovenske otroke nameščalo nemškutarske učiteljice. Naj se le poskus! Končno pripominjamo, da bomo vse one Slovence in Slovenke, ki klečeplazijo pred Billekom, ne glede na desno ali levo, brezobzirno ožigosali v javnosti. Sramotnemu nemškutarjenju v Idriji mora biti konec!

— Iz štajerskega deželnege šolskega sveta. Nadučitelj v St. Jungerti na Pohorju Jos. Močnik je šel v stalni, učiteljica v Polzeli Franja Gonse pa je stopila v časni pokoj.

— Iz justične službe. Pravni praktikant K. Kurnig in Celju in Ant. pl. Ohm-Januschowsky v Ljubljani sta postala avskultanti.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da se je do sedaj prodalo računskih oziroma gostilničarskih listkov 35.000 komadov. Dohodkov od prodanih listkov je 700 K; po odbitku 10% = 70 K, ostane skupaj 630 K. Slovenci, zahtevajte povsod računske listke!

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Naročila za božične in novoletne razglednice sprejema družbna pisarna v Ljubljani.

Roditeljski večer. Učiteljski zbor I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani je priredil v soboto zvečer I. letošnji roditeljski večer, na katerem je predaval g. dr. Demeter Bleiweis pl. Trsteniški o boju proti jetiki osobito z ozirom na našo mladino in na razmere na šolah. Predavanje je bilo isto kot lani v »Zenskem društvu« in je bilo vsestransko zanimivo in poučno za mnogobrojno občinstvo. Predavanja so se udeležili med drugimi gg. ravnatelj Črničev, šolski svetnik prof. dr. Bezjak, sodni tajnik Fr. Milčinski itd., Ravnatelj g. Dimnik se je predavatelju zahvalil za krasno predavanje v imenu učiteljstva in staršev.

Iz Šmartna pri Litiji. Pevsko društvo »Zvon« priredi dne 5. t. m. v gostilni g. Iv. Robavska »Miklavžev večer.« Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za odrasle 20 vin.

(Dalje v prilogi.)

Jesene in železne
sanke
(Redel) prodaja trdnika
J. Korenčan v Ljubljani.
4044-1

Podružnica v Spiljetu.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond K 200.000.

priporočila k zbiranju dne 1. decembra:

Promese na državne sroke iz leta 1864

cele k 20 —

Glavni dobiček kron 300.000.—

12-139

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

vloge na tek čí račun proti tridesetdnevni odpovedi po 5 %.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo

4626-51

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“

Na najvišji ukaz Njegovega c. kr. apost. Veličanstva

XXXVIII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zak.

18.389 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.980 K.

Glavni do-
bitek znaša **200.000 kron** v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 19. decembra 1907.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III, Vordere Zollamstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradnih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk za stonj. — Srečke se dostavljajo poštne prosto.

8711-7

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državne loterije.

Sprejme se 3116-6

trgovski sotrudnik

več železninar in špecerist ob novem letu pri trdniki **Fran Picok**, trgovina z mešanim blagom v Ribnici, Kranjsko.

V Senožetah se takoj odda v najem

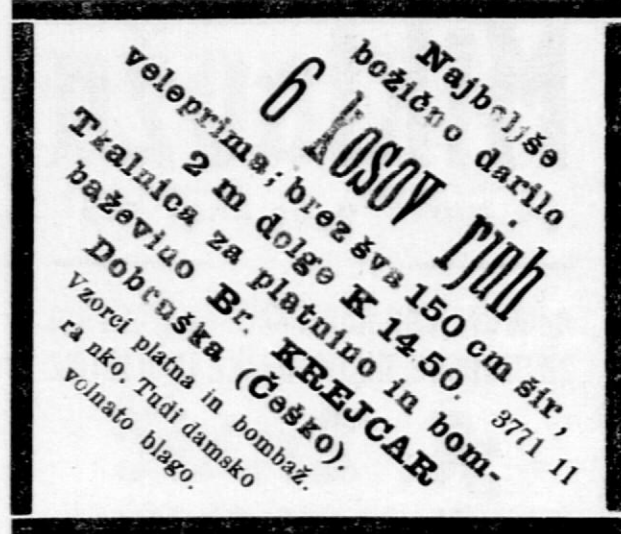
lepa kovačija

z lepim stanovanjem v isti hiši; eventualno je tudi napredaj.

Hiša je ob glavni cesti na jako primernem kraju, kovača v Senožetah sedaj ni nobenega

1984-8

Pogoji se zvedo pri vdovi Čehovin v Senožetah.

Dva

kolarska pomočnika

enega za fino kočijsko delo in enega za vsakovrstno delo

sprejme takoj

tvornica za vozove 3986-3

Mael Počivalnik, Pulj.

Prve kakovosti rjavi premog

nanovo v obrat spravljenega premogovnika Šemnik pri Zagorju na Savi dostavlja zaloga premoga v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah šte. 35, o o o o o vedno na dom. o o o o o

Za naročila na cele vagone se izvolite obračati na premogovniško vodstvo Medija-Izlake

3994-2

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.
07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik
10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik
50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

05 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

16 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic.

50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenic.

37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

05 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Gostilna
pri Finfarju v Škofji Loki
se da v najem.

Vsa vprašanja na naslov: Ante Gaber v Škofji Loki 4143-1

Trgovci

skrajni čas je, da naročate za sv. Miklavža

razne piškote in fino pecivo

70 po 2 vin. za 1 K, — 35 po 4 vin. za 1 K
Blago je v kantonih lepo zloženo. Poštni zavoj je 8 kantonov.

Razpošilja E. BRANDT v Kranju.

Švicariji

sanke

ima vsi zimo

4042

brezplačno garderobo.

SUKNA

In modno blago za obleke
priporočila firma
Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvrniške cene. Vzorci franco.

Varstvo odjemalcev avstrijskih pivovaren.

Osrednja zveza društev avstrijskih pivovarnarjev je bila vsled mnogih interpelacij, ki so bile povodom dogovora pivovarnarjev v sv. ho vastva svojih odjemalcev podane v državnem zboru in deželnem zboru, napotena po deputaciji pivovarnarjev vseh kronovin izročiti tozadevnemu ministarstvu spomenico. Ta spomenica obsega temeljito obrazložbo položaja pivovarniške industrije in tudi okoliščine, ki so dovedle do upeljave varstva njih odjemalcev. Spomenica omenja posebno to, da je pivo eno prvih pičilnih predmetov, ki že celo življensko dobo v ceni ni poskočilo, marveč padlo, medtem ko so v tej dobi mezde in vse v pivovarniški industriji rabljene potrebščine posebno pa ječmen, premog, les, železo, steklenice, smole itd. v ceni poskočile, ter znaša ta povišek cen deloma 20, 30, da, celo 40%. Izvanredna oostrost naraslega konkurenčnega boja med pivovarnami pa ni dovedla samo do padca cene piva v primeri obratnim stroškom, marveč je privedla tudi do poslabšanja prodajalnih pogojev oddanega piva pri čemer je zavzelo nezaslišan obseg osobito dajanje posojil na gostilničarje. Spomenica dokazuje na to, da pri tem pretiranem konkurenčnem boju nimajo koristi niti gostilničarji niti občinstvo. Olajšana dobitev posojila je dala povod pogubljivemu prekupovanju koncesij ter olajšala vsiljenje takih elementov v stan gostilničarjev, ki so solidnim elementom tega stanu le v kvar; posledica temu je, da je dobro stališče gostilničarjev trpelo; tako na primer pride na leto nič manj kot 17% dunajskih gostilniških koncesij v druge roke! Take razmere tudi občinstvu ne morejo koristiti, ker interesom občinstva bode le finančno zmožen gostilničar mogel ustreči, kateri more svoje obrtne prostore svoj inventar in svoje zaloge v dobrem stanju vzdržati in hoče svoje obrt trajno izvrševati. Zato se pač ne da grajati, da so se pivovarne združile v to, da dosedaj vajeno medsebojno odjedanje naročnikov opuste, posebno ker s tem prostost gostilničarjev do proste izbire piva sama na sebi ni vtesnjena.

Občinstvu pa je le v korist, ako konkurenca, katera je bila prej izključno le prodajna konkurenca, osredotoči svoje skromno delovanje na to, da le z izboljšanjem kakovosti pridobi svojemu izdelku večjo priljubljenost, in da bode tudi gostilničar težil za tem, da si z reelnim sredstvom solidne postrežbe pridobi svoje goste medtem ko je prejšnja konkurenčna praksa pivovaren tudi pri gostilničarjih lahko povzročala prevladanje tekmovalnosti s slepimi cenami.

Spomenica dokazuje, da bi pivovarsko industrijo obstoj prejšnjih konkurenčnih razmer tiral v naravnost nevzdržne odnose in omenja, da bi edino izboljšanje konkurenčnih razmer bilo v stanu male in srednje pivovarne ščititi pred pogoltnjenjem po največjih pivovarnah. — Socialni pomen tega dejstva osvetljuje to, da danes še igrajo v pivovarski industriji male in srednje pivovarne veliko vlogo, ker je izmed 1337 pivovaren le 46 velikih pivovaren, katere skupaj preživljajo 11000 obratnih moči, dočim pripada nič manj nego 1291 obrtov s 19000 obratnimi moči manjšim in srednjim pivovarnam z manj kot 100 delavci.

Spomenica zaključuje s pogledom na lokalni gospodarski pomen, katerega imajo tudi male in srednje pivovarne in na veliki pomen industrije za poljedelstvo, za katero trosijo pivovarne odjemalstvo pridelkov v vrednosti letnih nad 100 milijonov kron, končno s pogledom na veliko davčno silo pivovarske industrije, katera pri proizvodni v vrednosti okroglih 450 milijonov kron ne plačuje nič manj nego 157 milijonov kron na davkih.

Spomenica se je izročila po deputaciji, v kateri so bili pivovarji vseh kronovin pod vodstvom zveznega predsednika gospoda J. Wunacha tozadevnemu ministru, kateri je izvolil spomenico sprejeti z zagotovilom, da bode objektivno presodil vse v njej obrazložene razmere.

Trg. sotrudnik

zmožen špecerijske in železninske stroke, star 21 let, želi spremeniti svojo službo s 1. marcem.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda.“

Dobro vpeljana 4023-2

prodajalna

z delikatesami in mešanim blagom se takoj ali za mesec februar odda.

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda.“

Velika

pri ožnostna prodaja

v Angl. skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana

zaradi ogromno velike zaloge damske, moške, dekliske, deške konfekcije.

Vsi predmeti se prodajo

za vsako ceno.

O. Bernatovič.

3953-8

Blagajne,

varne proti požaru in vplomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriške pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — **Beško skladišče blagajna,** delničarsko društvo, Zagreb, Illica 22. 3474-25

C. in kr. dvorni založnik Papežev dvorni založnik

Lekarnar PICCOLI, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelu)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Salmijakove pastile — preizkušene — olajšujejo hripavost in kašelj, razkrajajo sliz. 1 škatljica stane 20 vin, 11 škatljic 2 kroni.

„Antirrhemon“ — najboljša, bolečino gasilca sredstvo proti trganju in podobnim revmatičnim bolečinam. Ena steklenica stane 1 krono

Tinktura za želodec — želodec krepitveno, tek vzbuja, prebavno, in odprte telesne pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vinarjev.

Naročila se točno izvrše proti povzetju. 1943-26

Železnato vino
vsebuje za slabokrvne in neravne osebe, blede in slabo otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena politrška steklenica 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 660 franko zabol in pošta na.

Najboljši in najmodernejši KLOBUKI vseh vrst v najbogatiji izbiri pogl. 1-20 in više v Ljubljani pri

G. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Sprejemem takoj 2 pomočnika
enega železninske, enega manufakturne stroke.

Kupujem tudi namizna jabolka
vsake množine. 8972-3
J. Krašovic v Žalcu.

POKORNEGA

PELINKOVEC

Najboljši želodčni liker sveta.

Od zdravniških avtoritet priporočen kot ugoden, tečen in želodec jačajoč

Čisti biljni destilat.
Eksportira se na vse kraje sveta.
Odlikovan s 60 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Dobiva se povsod.
Zastopnik za Kranjsko:
FRAN REMIC, Ljubljana.

!! Opomba !!
Izvrsten glas našega elizira „Pelinkovec“ dal je povoda, da naša konkurenca prodaja pod istim ali sličnim imenom slabše — često zdravju škodljive — pijače. Radi tega pazite na našo z **zakonom zavarovano** vinjeto in zahtevajte izveščila.

Pelinkovec Pokorny.
Vse ostalo naj se kot ponaredba zavrne.
Edini proizvajalec:
Kralj. povl. dion. tvornica likera preje **FRANJO POKORNY, Zagreb.**
Ustanovljeno 1862.

Slovenski deci lepo, nji primerno knjigo v roke!

Ni je lepše in primernejše nego so

Palčki Poljanci.

Kako izborna knjiga za drobno deco je to, dokazuje najboljše okolnost, da so v kratkem času izšle poleg nemške še francoska, nizozemska in češka izdaja. Nemška kritika je to knjigo sprejela naravnost z entuzijazmom in nemška literatura ni ravno uboga na takih delih. Besedila in slike so čudovito ujemajo in spopolnjujejo, oboje je takorekoč vzeto naravnost iz naivne otroške fantazije. Da slovenski prevod ni izgubil ničesar od one čarobne moči, ki jo ima izvirnik, nam je najboljši porok ime prevajalca Otona Zupančiča, pesnika čudovitih mladinskih »Pisanic«.

Slovenska izdaja je izšla v isti razkošni opremi kakor nemška in je tudi za isto ceno naprodaj: 3 K 60 h, po pošti 3 K 90 h, z rekomandacijo 4 K 15 h.

Najlepši dar za Miklavža in Božič!
Kdor hoče napraviti svoji deci res umetniški, veskaljeni užitek, naj ji kupi „Palčke Poljance“.

Založništvo L. SCHWENTNER Prešernove ulice št. 3, Ljubljana.

Primerna darila za Miklavža
po globoko znižani ceni
— priporoča —
novourejena konfekcijska trgovina za gospode, dame, dečke in deklice

A. Lukič

Pred škofijo 19, Ljubljana.

Za dame **Elegantne klobuke** za otroke
najnovejše pariške in dunajske modele

3335 19 priporoča

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg št. 21

Modni salon trg. modnega blaga itd.
Popravila klobukov se izvršujejo ceno in fino. — Zunanja naročila točno.

Istrsko vino

črno, prav pristno, hektoliter 26 K, in žganje domačega pridelka po 96 K hektoliter.

Vino se pošilja v posodah celjenih odjemalcev, žganje v lastnih posodah, vse postavljeno na postajo Trst.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo.

Anton Paoluzzi
Novigrad (Cittannova) v Istri

(od katerega imam samo prodajo za Kranjsko)

Karbolinej Avenarius Mavec (Gyps)

za stavbe in kiparje kakor tudi za vsako drugo obrt,

Use orste olja in mazila za stroje
kakor tudi priznana najboljša priporočam po tvorniških cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131 47

Za Miklavža!
Najfinerji pisemski papir

francoski in angleški v okusnih kasetah in zavitkih se dobiva v

„Narodni knjigarni“ združeni s trgovino s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

Jurčičev trg 3.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.
Ta povest iz narodnega življenja je zanimiva in spada med najboljše dela tega pisatelja. Broš. K 15, vez. K 20; po pošti 20 v več.

Ivan Loh: Vaška kronika.
Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojsk, kmetijskih vestij, reformacije in renesance. Broš. K 10, vez. K 20, po pošti 2 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
V 11 zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubil, kakor samo malo drugih avtorjev. I. Deseti brat. z Juri Kozjak. Spomini starega Slovence 3. Dolen. Juri Kobila. dr. 4. Tihopeč. Grad Rojine. Kloštrski žolnar. 5. Hči mestnega sodnika Nemški valpet. Sin kneževca cesarja i. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erasm. Tatenbach. 8. Oveč in sad. 9. Doktor Zober. i. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer. Veronika Deseniška i. dr. Vsa zvezka velja broširana K 10, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.
II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najvišje uspehe. Vse čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.
V najlepši moški dobi umrli Jesenko je bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen človek, ki zase ni delal reklame. Njegove pesmi, pridbene v raznih listih, so vzbujale občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen množični neposredni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. izvod velja 6 K, s pošto 10 v več.

Ljubljanski Zvon.
Tega prvega in neodoljivega slovenskega literarnega časopisa je dobilo se naslednje letnike: 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsa letnika velja broširana K 90.

Fr. Lipič: Strahovalci dvih kron.
Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškimi cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo 2 zvezka. B. o. oba z K, po pošti 40 v več.

Koristka.
Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 2 v več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim petatom.
Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 40, po pošti 4 v več.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda
za l. 1908. Broš. K 10, po pošti 2 v več.

Sokolski koledar
za l. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v več.

Dijaški almanah
za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v več.

Trgovski koledar
za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v več.

Novi obrtni red.
Slovenska izdaja 1 K, po pošti 10 v več.

Kazenski zakon.
Vezan 6 K, po pošti 10 v več.

Kazenskopravni red.
Vezan K 66, po pošti 20 v več.

Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in sodni pravilnik.
Broš. 7 K, vez. 8 K, po pošti 4 v več.

Dr. E. Volčič: Odvetniška tarifa.
Broš. K 18, po pošti 20 v več.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice št. 7.

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezene.
Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Posamenterija, porte in vrvice, resice, krepince in vrvice za tapetnike.
Krepi in flori za zalozanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in vrvice.
Serpe iz svile, čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavnika.
Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.
Pajčolani za neveste, mirtovi venc.
Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke. 2618 18

Modrci in potrebščine za modrece.
Glave rokavice in rokavice za uniformirance, pletene, letne in zimsko rokavice.
Kopalno perilo, dišave, mila in ustna voda.
Križice za obleko, glave in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, neprsniki in žepne rute
Pravo Jägrovo normalno perilo, srajce Tricot, jopice in hlače.
Mrežaste in potne, jopice, srajce, čepice in pasovi za sport.
Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice in dokolenice.
Ogrevalci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrtniki, ovratniki, robci.
Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.

Gospod! Čitajte novosti, ker so za Vas važne in koristne. Razpošilj m po poštne povzetju za K 12 50 krasno dobro in moderne opravo, obstoječo iz sledečih stvari: lina bela ali barvasta srajca poljubne številke, dobre spodnje hlače, lepo spalno srajco, ovratnik po želji, krasno kravato, par trpežnih nogavic, močno brisalo, izvrstne naramnice, 3 dobre žepne robce, vse v eni škatli lepo aranžirano. Pošiljam z obratno pošto. Za neugajajoče povrnem denar.